

Motion till riksdagen 2019/20:2445

av **Lorentz Tovatt och Emma Hult (båda MP)**

Strama upp myndigheters klimatarbete

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skärpa myndigheternas klimatarbete och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska utsläppen från myndigheternas transporter och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tydliggöra myndigheternas rätt att klimatkompensera och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Svenska myndigheter har länge legat i framkant gällande socialt hållbarhetsarbete och goda arbetsvillkor för de anställda. Men det klimatarbetet har präglats av en osäkerhet inför vilka befogenheter som finns samt en slapphet inför flygresande. Nu är det dags att reda ut de frågetecken som finns och ställa tydligare krav. Ett aktivt arbete för att nå klimatmålen hade påverkat hela Sveriges utsläpp, inte minst eftersom myndigheterna idag sysselsätter hundratusentals personer.

Parisavtalet och klimatlagen

Parisavtalet och Sveriges klimatlag måste genomsyra alla nivåer av samhället. Här har regering, riksdag, regioner och kommuner de kanske viktigaste uppgifterna. Men även myndigheterna behöver i sin egen verksamhet sträva efter att uppfylla målen. Många myndigheter gör redan ett bra arbete, medan andra släpar efter. För att arbetet ska bli så strategiskt och systematiskt som det behöver vara så krävs det att alla myndigheter får i uppdrag att kontinuerligt sträva efter dessa mål.

Det är viktigt att det övergripande klimatarbetet inte lämnas enbart till de myndigheter som redan jobbar för att nå målen. Därför bör regeringen tänka strategiskt i sin styrning, det räcker inte med att uppdatera enskilda regleringsbrev. Regeringen bör uppdatera myndighetsförordningen med en generell uppdatering av myndigheternas

uppgifter. En helt ny paragraf om klimatarbete bör införas och specificeras till att myndigheten fortlöpande ska arbeta för att nå Parisavtalet och målen i den svenska klimatlagen.

Myndigheters transporter

Utsläppen från myndigheternas transporter fortsätter att öka. De närmare 190 statliga myndigheter som årligen redovisar sina utsläpp till Naturvårdsverket släppte tillsammans ut nästan 102 000 ton koldioxid förra året under 2018. Transporter med bil styrs främst genom upphandling och genom statlig norm för miljöbilsdefinition (något som regeringen aviserat).

Idag är det flygresorna som är den stora utmaningen, dessa ökar kraftigt och är svåra att reglera. Särskilt anmärkningsvärt är att även de korta flygresorna under 50 mil ökar. Värst i klassen är lärosätena, över hälften av de 100 000 ton koldioxid som myndigheterna släppte ut 2017 kom från dem under Utbildningsdepartementet.

Det kommer inte vara möjligt att helt sluta flyga för våra myndigheter och lärosäten. Men det är helt uppenbart att resepolicyerna behöver ses över och stramas upp. Det finns en enorm potential i att arbeta mer strukturerat med resfria möten, och de kortaste flygresorna bör omedelbart stoppas. På detta område bör regeringen överväga flera metoder för att styra myndigheterna i rätt riktning, en metod kan vara att även här uppdatera myndighetsförordningen.

Rätten att kompensera för utsläpp

Idag råder förvirring kring myndigheters rätt att klimatkompensera, regeringen bör räta ut dessa frågetecken.

Klimatkompensation kan aldrig vara en ursäkt för att inte minska sina utsläpp. Men tills vi har en fossilfri värld kan det vara en komponent i sitt hållbarhetsarbete. Idag vill många myndigheter kompensera för de utsläpp som de ger upphov till, bland annat för sitt flygresande. Men det är tveksamt om de är tillåtna att göra detta. Beroende på vem man frågar – Naturvårdsverket, Ekonomistyrningsverket, Regeringskansliet – så får man olika svar. Grundproblematiken ligger i att en myndighets förvaltningsanslag är kopplat till budgeten som röstas igenom i riksdagen och att det helst ska uttryckas explicit i propositionen att förvaltningsanslagen får användas till detta. Om det inte uttrycks antas anslagen helt och hållet vara kopplade till respektive myndighets redan definierade uppgifter.

Regeringen bör återkomma med förslag på en lösning i denna fråga. Antingen kan man överväga att tydliggöra att myndigheter får och ska använda sina anslag till att klimatkompensera sina utsläpp i budgetpropositionen eller så ser man till att inkludera klimatkompensation i myndighetsförordningen.

Lorentz Tovatt (MP)

Emma Hult (MP)